

**Archeologienota
Moerbeke-Waas (Moerbeke) –
Wachtebekesteenweg**

Natasja Reyns en Vincent Smet

Temse
2017

Colofon

Rapporten van het archeologisch onderzoeksbureau All-Archeo bvba

All-Archeo bvba
Laagstraat 12
9140 TEMSE

Wettelijk depot nummer
D/2017/12.807/24

© All-Archeo bvba

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en /of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

All-Archeo bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Verslag resultaten bureauonderzoek	5
2.1	Administratieve gegevens	5
2.2	Archeologische voorkennis	6
2.3	Onderzoeksopdracht	6
2.3.1	Vraagstelling en randvoorwaarden	6
2.3.2	Beschrijving geplande werken.....	7
2.3.3	Werkwijze	9
2.4	Assessmentrapport	9
2.4.1	Landschappelijke ligging van het onderzochte gebied.....	9
2.4.2	Historische beschrijving van het onderzochte gebied	15
2.4.3	Het onderzochte gebied in zijn archeologisch kader	18
2.4.4	Interpretatie van het onderzochte gebied en synthese.....	19
2.4.5	Afweging noodzaak verder vooronderzoek	20
3	Samenvatting.....	21
4	Bibliografie	22
4.1	Websites	22
5	Bijlagen	23
5.1	Archeologische periodes	23
5.2	Plannenlijst	23
5.3	Fotolijst.....	23

1 Inleiding

De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van de aanvraag van een verkavelingsvergunning waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt en waarbij de percelen helemaal buiten de archeologische zones liggen, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones,¹ zoals bepaald in artikel 5.4.2 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Het onderzoeksgebied valt niet binnen een beschermde archeologische site, noch binnen een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt.²

Alle coördinaten die weergegeven worden, zijn uitgedrukt in Lambert 72, tenzij anders vermeld.

De uitvoering van vooronderzoek zonder ingreep in de bodem gaat steeds de uitvoering van vooronderzoek met ingreep in de bodem vooraf. Het doel van een archeologisch vooronderzoek wordt immers met een minimum aan destructie van het archeologisch erfgoed bereikt.

¹ <https://geo.onroenderfgoed.be>

² <https://geo.onroenderfgoed.be>

2 Verslag resultaten bureauonderzoek

Het doel van de archeologische bureaustudie is de aanwezigheid, aard en bewaringsomstandigheden van de archeologische monumenten te kunnen inschatten, de landschappelijke opbouw van het gebied te kennen, om de impact van de werken op het aanwezige archeologische erfgoed in te schatten en daaruit concrete aanbevelingen te formuleren voor de verdere prospectiestrategie.

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode: 2017A200

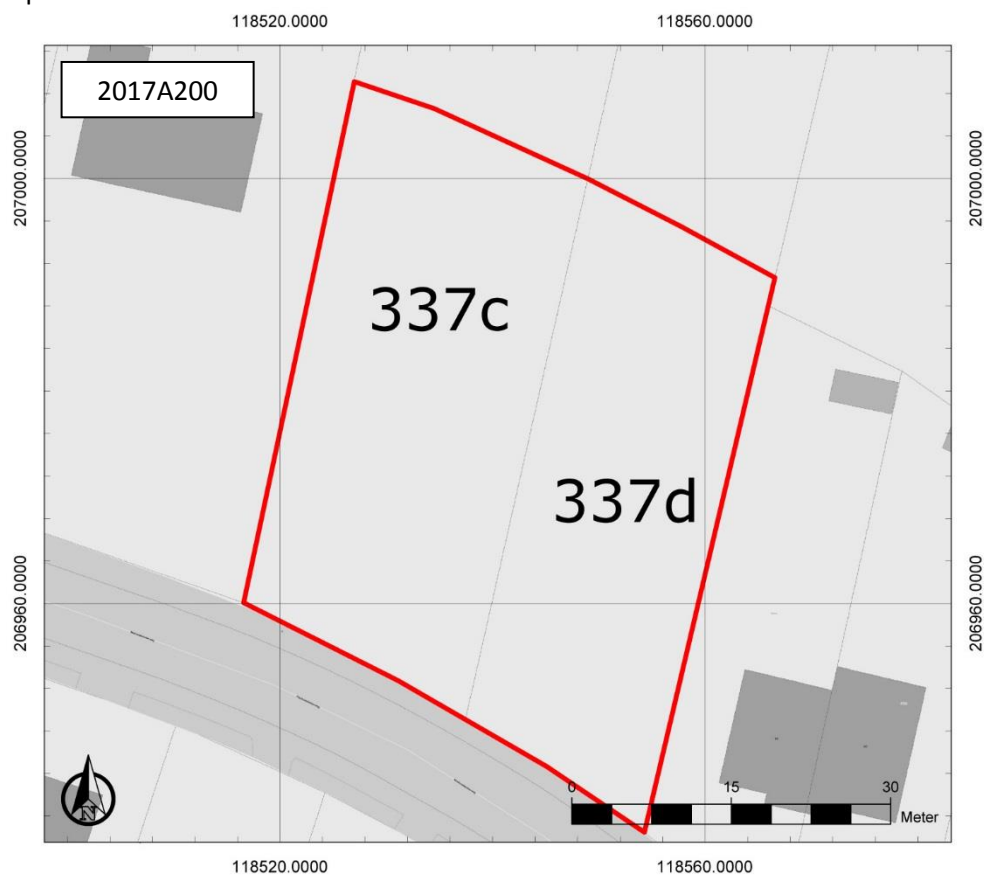
Erkend archeoloog: All-Archeo bvba, OE/ERK/Archeoloog/2015/00018

Locatie (provincie, gemeente, deelgemeente, adres, toponiem): Oost-Vlaanderen, Moerbeke, Moerbeke-Waas, Wachtebekesteenweg, Fort Terwest

Bounding box x/y Lambert 72 coördinaten:

- 118527, 207009
- 118517, 206960
- 118554, 206938
- 118567, 206991

Kadastraal plan:

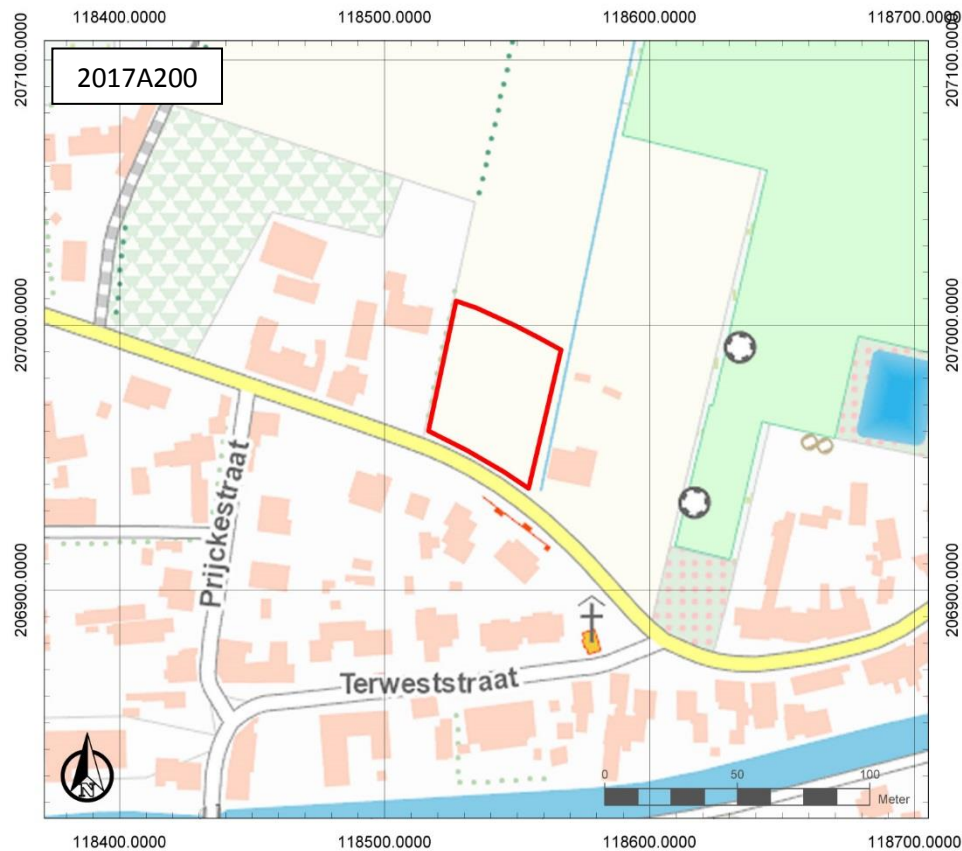

Figuur 1: Kadasterplan met aanduiding van het onderzoeksgebied in rood (www.geopunt.be)

Kadastrale percelen: Moerbeke, Afdeling 1, sectie H, nummers 337c en 337d

Oppervlakte onderzoeksgebied: ca. 2187 m²

Topografische kaart:

Figuur 2: Topografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://www.dov.vlaanderen.be>)

Begin- en einddatum uitvoering onderzoek: 20/01/2017– 15/02/2017

Relevante termen uit de thesauri bij de Inventaris Onroerend Erfgoed: bureauonderzoek, steentijd, middeleeuwen, nieuwe tijd, nieuwste tijd, akkerland

Verstoorde zones: er zijn geen gekende verstoorde zones.

2.2 Archeologische voorkennis

Niet van toepassing.

2.3 Onderzoeksopdracht

2.3.1 Vraagstelling en randvoorwaarden

Naar aanleiding van de geplande werken ter hoogte van het onderzoeksterrein werd een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd. Hierbij staat de vraag centraal wat de impact zal zijn van de geplande werken op het archeologisch bodemarchief. Op basis daarvan wordt een afweging gemaakt of verder archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem nodig is.

Volgende onderzoeksvragen worden behandeld:

- Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologisch potentieel van het terrein?
- Wat is de landschapshistoriek en de gebruiksevolutie van het terrein?
- Wat is de impact van de geplande werken?

Randvoorwaarden: er zijn geen randvoorwaarden van toepassing.

2.3.2 Beschrijving geplande werken

Op het terrein zal een verkaveling gerealiseerd worden, bestaande uit 4 loten voor eengezinswoningen (Figuur 3). De loten sluiten aan op de reeds bestaande wegenis. De aanleg van woningen betekent vermoedelijk een verstoring van ca. 50 cm diepte. De woningen mogen echter onderkelderd worden. Dit betekent plaatselijk een grotere verstoringsdiepte. De locatie van bijvoorbeeld vorstranden, regenwaterputten en huisaansluitingen, die de verstoringsdiepte van de eengezinswoningen overschrijden, liggen in het kader van de verkaveling nog niet vast. Ook zijn er indirecte factoren zoals compactie bij de werfingrepen, die een invloed op het aanwezige bodemarchief hebben.

Figuur 3: Ontwerpplan (Arpenta)

2.3.3 Werkwijze

Het bureauonderzoek heeft betrekking op een zone die gekenmerkt wordt door een lage densiteit aan bebouwing in het verleden. Daarom wordt bijzondere aandacht besteed aan de landschappelijke opbouw en het landgebruik van het gebied.

Voor het bureauonderzoek zijn de aardkundige gegevens online opgezocht via www.dov.vlaanderen en www.geopunt.be. De geomorfologische kaart is niet beschikbaar voor het onderzoeksgebied. Het historisch kaartmateriaal is georeferereerd geraadpleegd op www.geopunt.be.

Het belangrijkste beschikbare historisch kaartmateriaal werd geraadpleegd om de gebruiksgeschiedenis van het onderzoeksgebied van de laatste eeuwen zo goed mogelijk te kennen. Met de Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden (1771-1778) en de Atlas der Buurtwegen (1841) worden twee momentopnames bekeken, voorafgaand aan de stafkaarten. De informatie afkomstig uit historisch kaartmateriaal kan een impact hebben op de inschatting van de kwaliteit van het eventueel aanwezige oudere bodemarchief. Beschikbare stafkaarten en luchtfoto's van het onderzoeksterrein werden geraadpleegd op www.geopunt.be. Ze worden enkel weergegeven in voorliggende studie wanneer ze een relevante bijdrage kunnen leveren aan de onderzoeksvragen met betrekking tot de landschapshistoriek, de gebruiksgeschiedenis van het terrein of de evolutie van de historische bebouwing.

In het kader van de vraagstelling rond het archeologisch potentieel van het terrein werden de Centrale Archeologische Inventaris en de landschapsatlas geraadpleegd. De Centrale Archeologische Inventaris is een inventaris van tot nog toe gekende archeologische vindplaatsen. Vanwege het specifieke karakter van het archeologisch erfgoed dat voor ons verborgen zit in de ondergrond, is het onmogelijk om op basis van de Centrale Archeologische Inventaris met zekerheid uitspraken te doen over de aan- of afwezigheid van archeologische sporen.

Bij de uitvoering van het bureauonderzoek werd ook gebruik gemaakt van de Erfgoedbank Waasland.

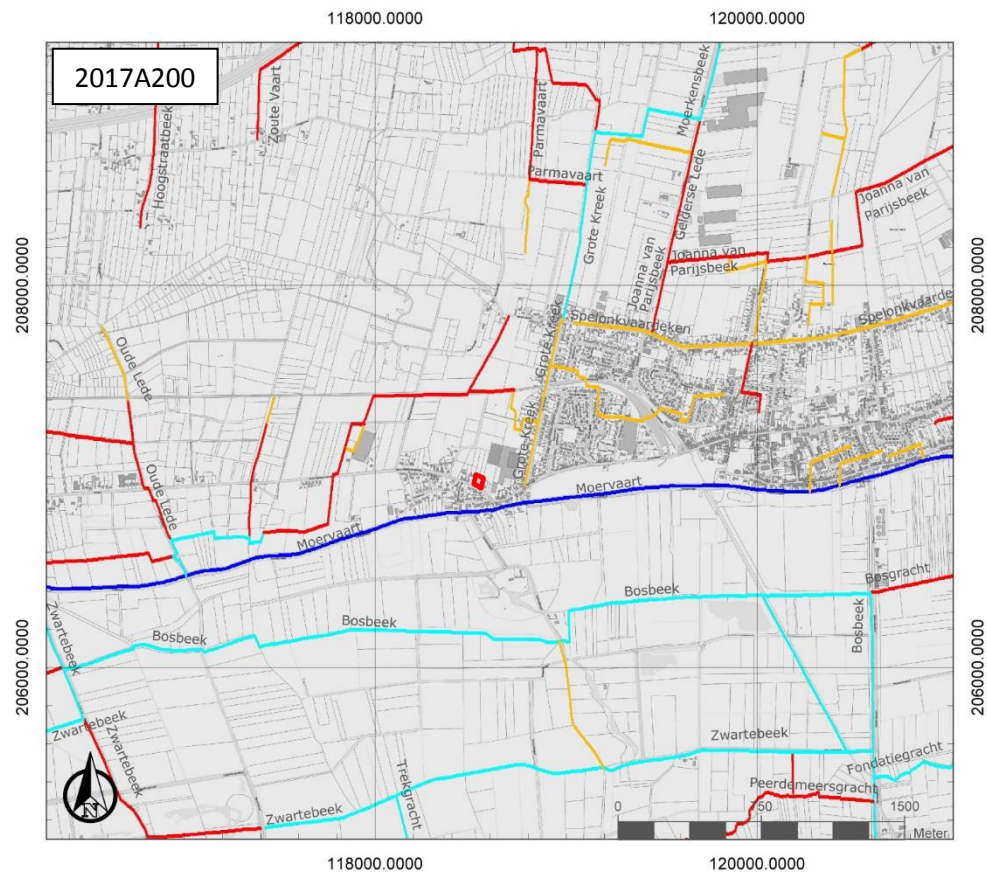
2.4 Assessmentrapport

2.4.1 Landschappelijke ligging van het onderzochte gebied

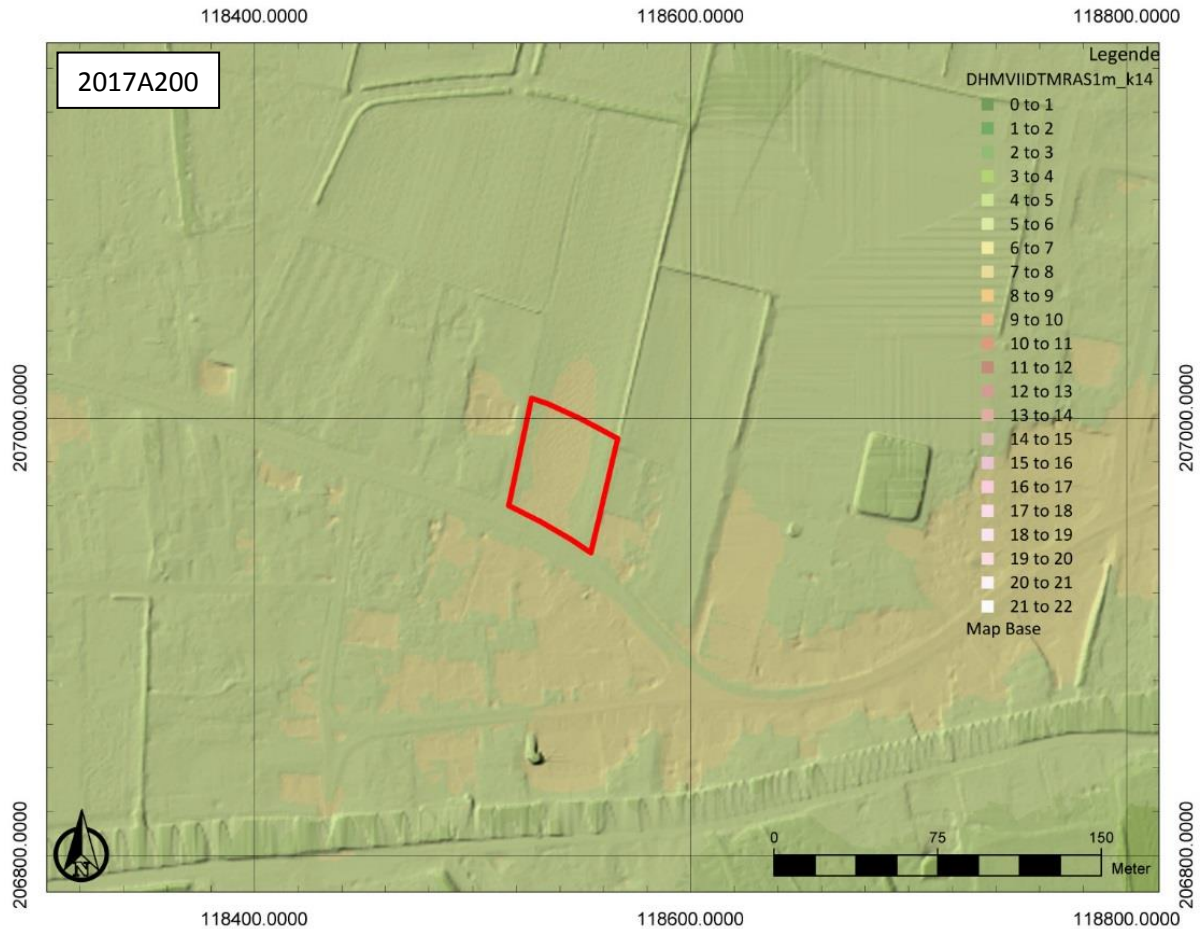
Het onderzoeksgebied is ten westen van de kern van Moerbeke en ten oosten van Wachtebeke gelegen. Ten zuiden en ten westen bevindt zich de Wachtebekesteenweg (Figuur 4). Ten oosten bevindt zich de Terweststraat en de Terwestvaart. Volgens het gewestplan is het onderzoeksgebied gelegen in woongebied. Hydrografisch maakt het deel uit van het bekken van de Gentse Kanalen. De omgeving wordt gekenmerkt door de nabijheid van een groot aantal waterlopen (Figuur 5). De voornaamste en meest nabijgelegen hiervan is de Moervaart, die ten zuiden van het onderzoeksgebied gelegen is. Verder ten zuiden bevinden zich nog de Bosbeek en de Zwartebeek. Ten oosten van het onderzoeksterrein is de Grote Kreek te zien. Ten noorden en ten westen bevinden zich nog enkele naamloze waterlopen die de perceelsgrenzen duidelijk respecteren. Dit geeft aan dat het om afwateringsgrachten gaat.

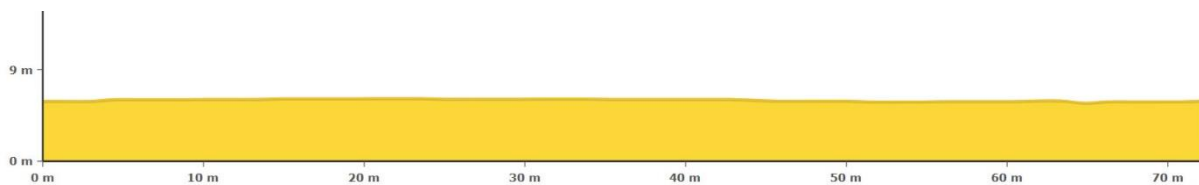
Figuur 4: Luchtfoto van 2015 met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://www.geopunt.be/kaart>)

Figuur 5: Hydrografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://www.geopunt.be/kaart>)

Figuur 6: Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II, DTM 1m, met aanduiding van het onderzoeksgebied

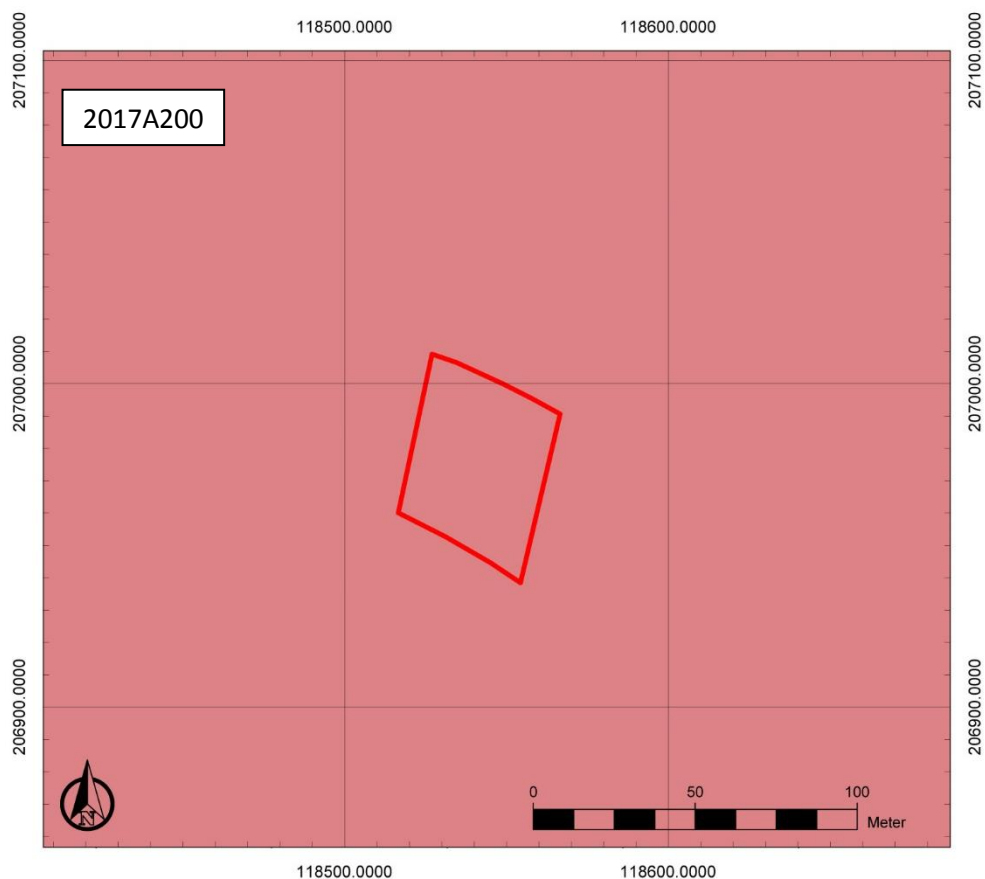
Figuur 7: Hoogteverloop van noordwest naar zuidoost (www.geopunt.be/kaart)

Het onderzoeksgebied is te situeren op een drogere rug in het landschap (Figuur 6). Het wordt omgeven door nattere depressies. Het terrein is het laagst gelegen in het zuidoosten en kent er een hoogte van ca. 5,8 m TAW (Figuur 7). Het terrein is centraal het hoogst gelegen, op een hoogte van ca. 6,2 m TAW. De tertiaire ondergrond (Figuur 8) bestaat uit het Lid van Bassevelde. Die wordt gekenmerkt door donkergrijs fijn zand tot zand, dat silt-, glauconiet- en glimmerhoudend is.³

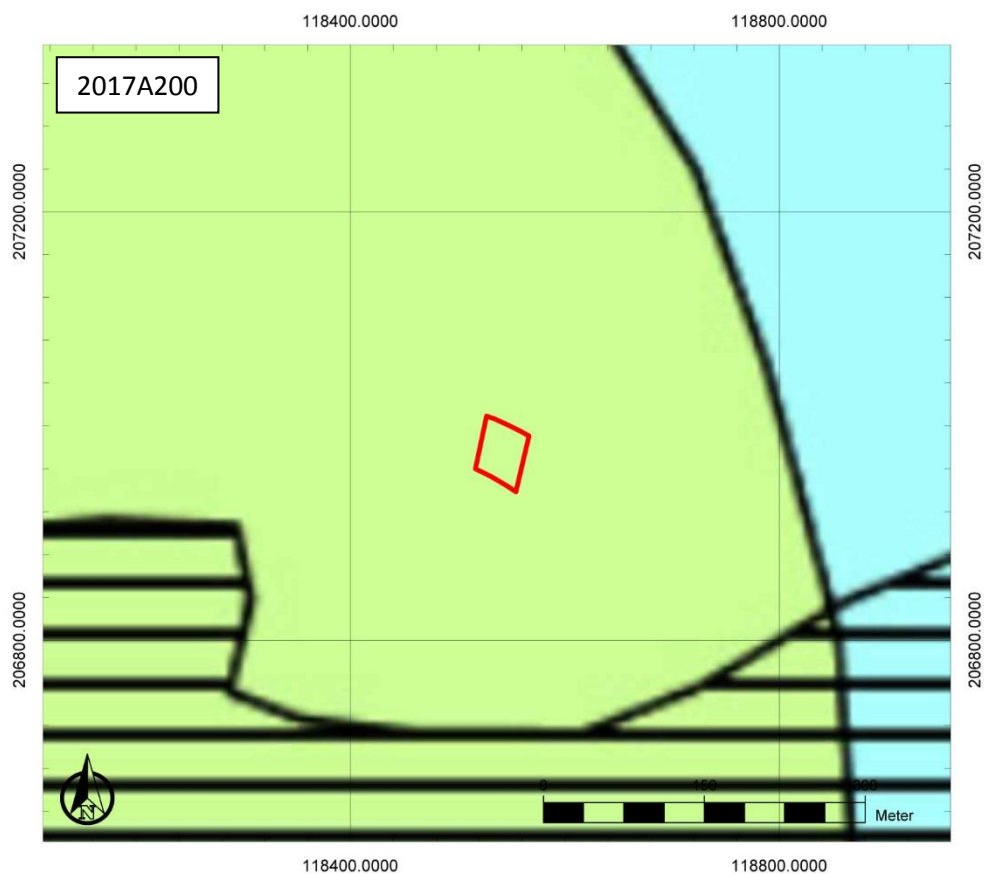
De quartairgeologische kaart (Figuur 9) geeft aan dat binnen het onderzoeksgebied eolische afzettingen van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen) en mogelijk Vroeg-Holocene voorkomen, en/of hellingafzettingen van het Quartair, maar deze karteereenheden kunnen ook afwezig zijn. Daaronder bevinden zich fluviale afzettingen uit het Weichseliaan.⁴ Verder naar het zuiden is gearceerd de vallei van de Moervaart en van de Bosbeek aangegeven. Naar het oosten toe zijn onder de vermelde fluviale afzettingen nog oudere getijdenafzettingen aanwezig.

³ www.geopunt.be/kaart

⁴ www.geopunt.be/kaart

Figuur 8: Tertiaire geologische ondergrond met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be), met donkerroze: het Lid van Bassevelde

Figuur 9: Quartairgeologische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

3

ELPw en/of HQ
FLPw

* De karteereenheid is mogelijk afwezig.

ELPw Eolische afzettingen (zand tot silt) van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), mogelijk Vroeg-Holoceen; zand tot zandleem in het noordelijke en centrale gedeelte van Vlaanderen; silt (loess) in het zuidelijke gedeelte van Vlaanderen.

HQ Hellingsafzettingen van het Quartair.

FLPw Fluviale afzettingen van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen).

3a

FH
ELPw en/of HQ
FLPw

* De karteereenheid is mogelijk afwezig.

◇ De karteereenheid ontbreekt mogelijk in sommige delen van de beekvalleien buiten de Vlaamse Vallei en haar uitlopers.

FH Fluviale afzettingen (organochemisch en perimariën inclusief), afzettingen van het Holoceen en mogelijk Tardiglaciaal (Laat-Weichseliaan).

ELPw Eolische afzettingen (zand tot silt) van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), mogelijk Vroeg-Holoceen; zand tot zandleem in het noordelijke en centrale gedeelte van Vlaanderen; silt (loess) in het zuidelijke gedeelte van Vlaanderen.

HQ Hellingsafzettingen van het Quartair.

FLPw Fluviale afzettingen van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen).

13

ELPw en/of HQ
FLPw
GLPe

* De karteereenheid is mogelijk afwezig.

ELPw Eolische afzettingen (zand tot silt) van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), mogelijk Vroeg-Holoceen; zand tot zandleem in het noordelijke en centrale gedeelte van Vlaanderen; silt (loess) in het zuidelijke gedeelte van Vlaanderen.

HQ Hellingsafzettingen van het Quartair.

FLPw Fluviale afzettingen van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen).

GLPe Getijdenafzettingen (marine en estuariene) van het Eemiaan (Laat-Pleistoceen).

13a

FH
ELPw en/of HQ
FLPw
GLPe

* De karteereenheid is mogelijk afwezig.

FH Fluviale afzettingen (organochemisch en perimariën inclusief), afzettingen van het Holoceen en mogelijk Tardiglaciaal (Laat-Weichseliaan).

ELPw Eolische afzettingen (zand tot silt) van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), mogelijk Vroeg-Holoceen; zand tot zandleem in het noordelijke en centrale gedeelte van Vlaanderen; silt (loess) in het zuidelijke gedeelte van Vlaanderen.

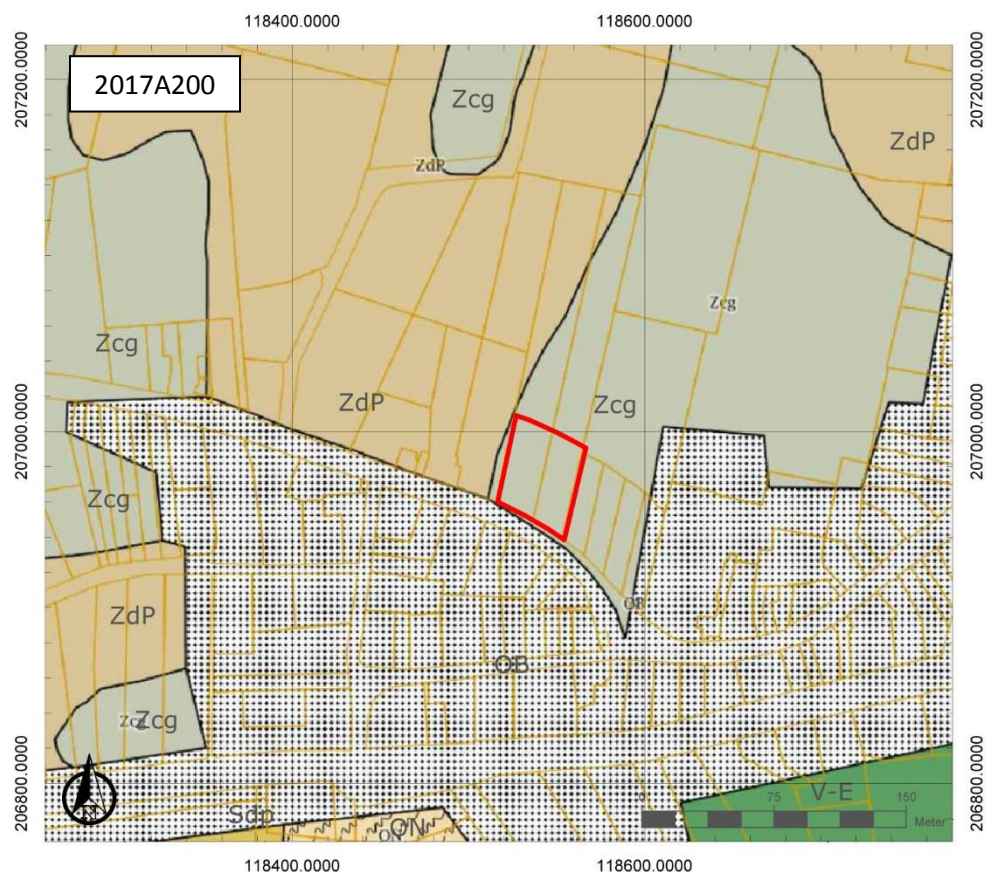
HQ Hellingsafzettingen van het Quartair.

FLPw Fluviale afzettingen van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen).

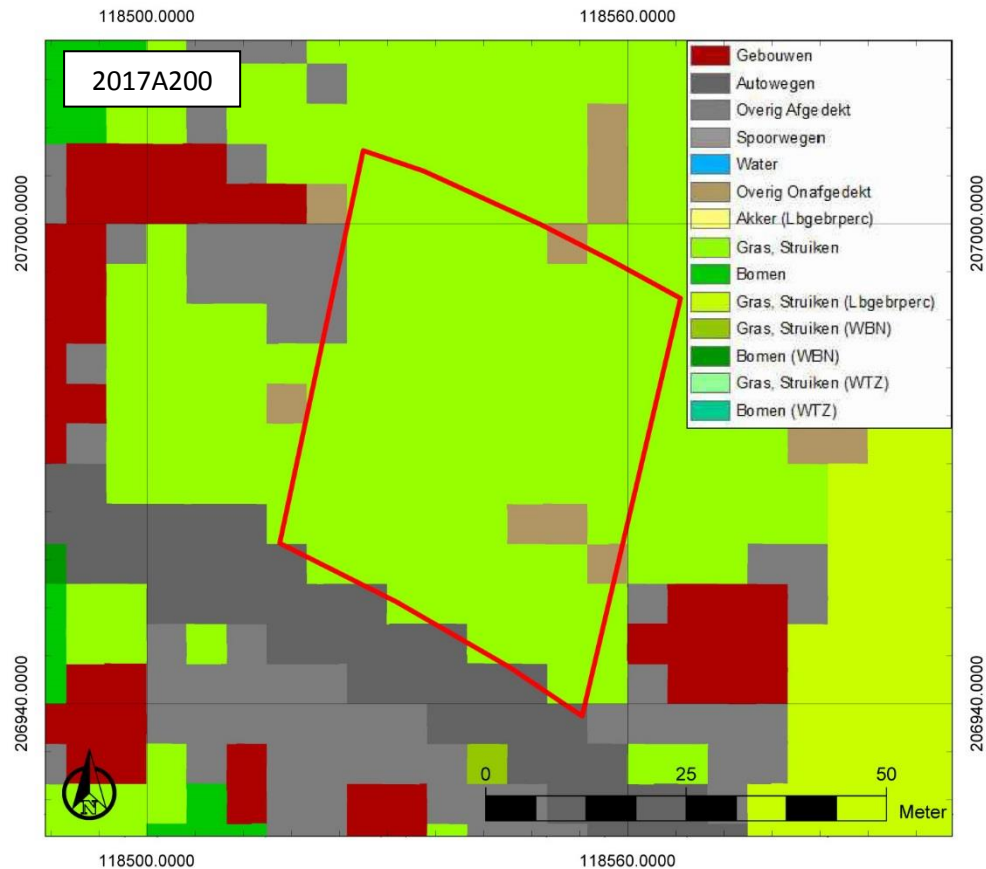
GLPe Getijdenafzettingen (marine en estuariene) van het Eemiaan (Laat-Pleistoceen).

Figuur 10: Legende bij de quartairgeologische kaart (www.geopunt.be)

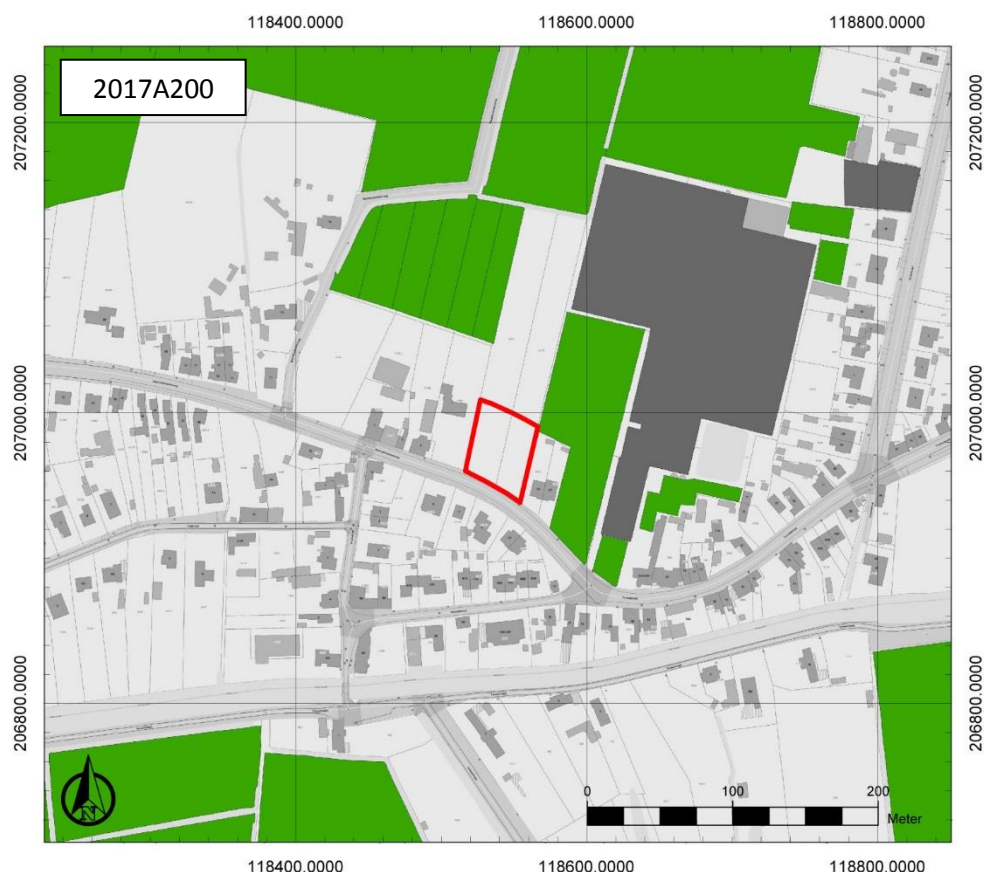
De bodemkaart (Figuur 11) geeft aan dat de bodem van het onderzoeksgebied bestaat uit een matig droge zandbodem met duidelijke ijzer en/of humus B horizont (Zcg). Ten zuiden is een bebouwde zone (OB) aangegeven. Ten westen van het onderzoeksgebied is de bodem omschreven als een matig natte zandbodem zonder profiel of met onbepaald profiel (Zdp). Zoals we hoger reeds konden zien op het digitale terreinmodel, is het terrein waar de nattere bodemeigenschappen aangegeven worden, lager gelegen dan het onderzoeksgebied, waar sprake is van een matig droge bodem.

Figuur 11: Bodemkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

Figuur 12: Bodemgebruiksk kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

Figuur 13: Bodemerosiekaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be), met groen: verwaarloosbaar en grijs: niet van toepassing

Het onderzoeksgebied bestaat uit gras volgens de bodemgebruikskaat (Figuur 12). Een luchtfoto uit 2015 (Figuur 4) toont het terrein echter in gebruik als akkerland. Enkele kleine zones worden op de bodemgebruikskaat aangeduid als overige onafgedekt. De bodemerosiekaart (Figuur 13) geeft geen informatie over het terrein zelf, maar voor de gronden in de omgeving wordt het risico op bodemerosie als verwaarloosbaar aangegeven.

2.4.2 Historische beschrijving van het onderzochte gebied

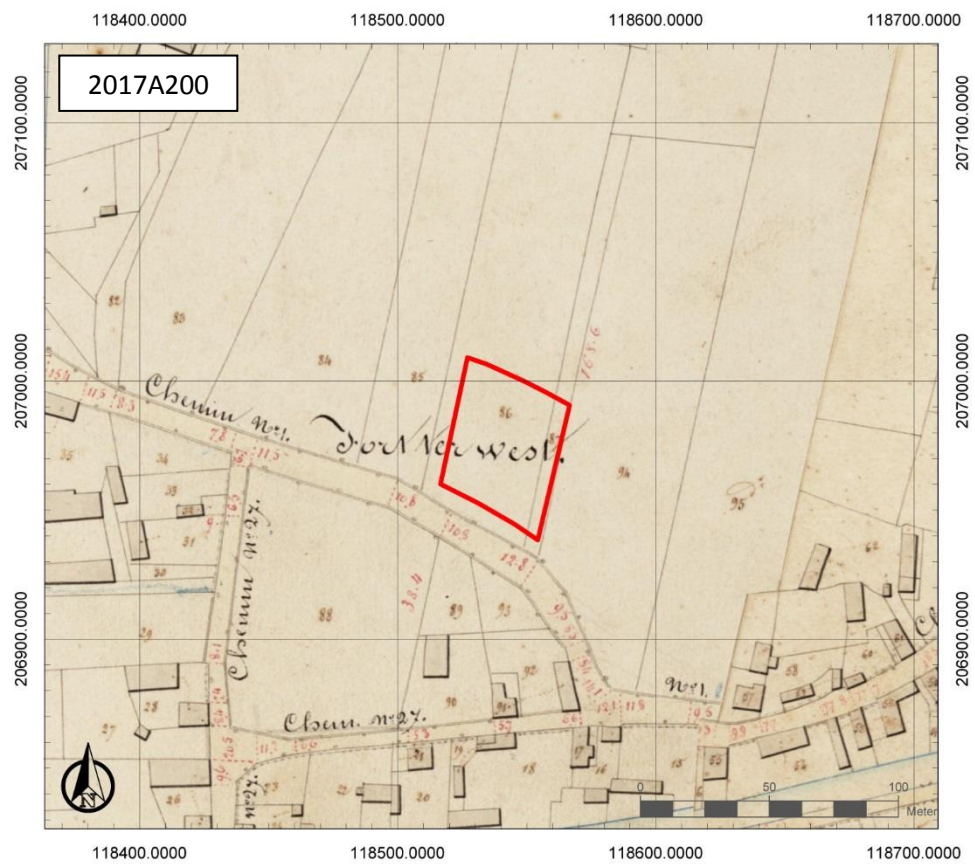
De oudste vermelding van Moerbeke dateert uit de 12de eeuw. In deze periode maakte de heerlijkheid Moerbeke deel uit van de Keure van het Land van Waas en behoorde het rechtstreeks toe aan de graaf van Vlaanderen. Deze verkocht de vele turfgronden aan de Gentse poorters. De strategische ligging van Moerbeke aan een kruispunt van waterwegen betekende ook dat het veel te lijden van opeenvolgende krijgsvaarringen. Ook maakten de talrijke overstromingen de voortdurende indijking en drainering van het gebied noodzakelijk.⁵

Op de Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgemaakt op initiatief van graaf de Ferraris (1771-1778, Figuur 14) is het onderzoeksgebied aangegeven als akkerland. Het bevindt zich aan de rand van historische bebouwing. Op de Atlas der Buurtwegen (1841, Figuur 15) is een gelijkaardige situatie te zien als op de zogenaamde Ferrariskaart. Het terrein was vermoedelijk nog steeds in gebruik als akkerland en bevindt zich aan de rand van de historische bebouwing. Luchtfoto's uit 1971 (Figuur 16) en 1979-1990 (Figuur 17) tonen dat het terrein nog steeds in gebruik was als akkerland. Binnen het onderzoeksgebied zijn geen veranderingen op te merken.

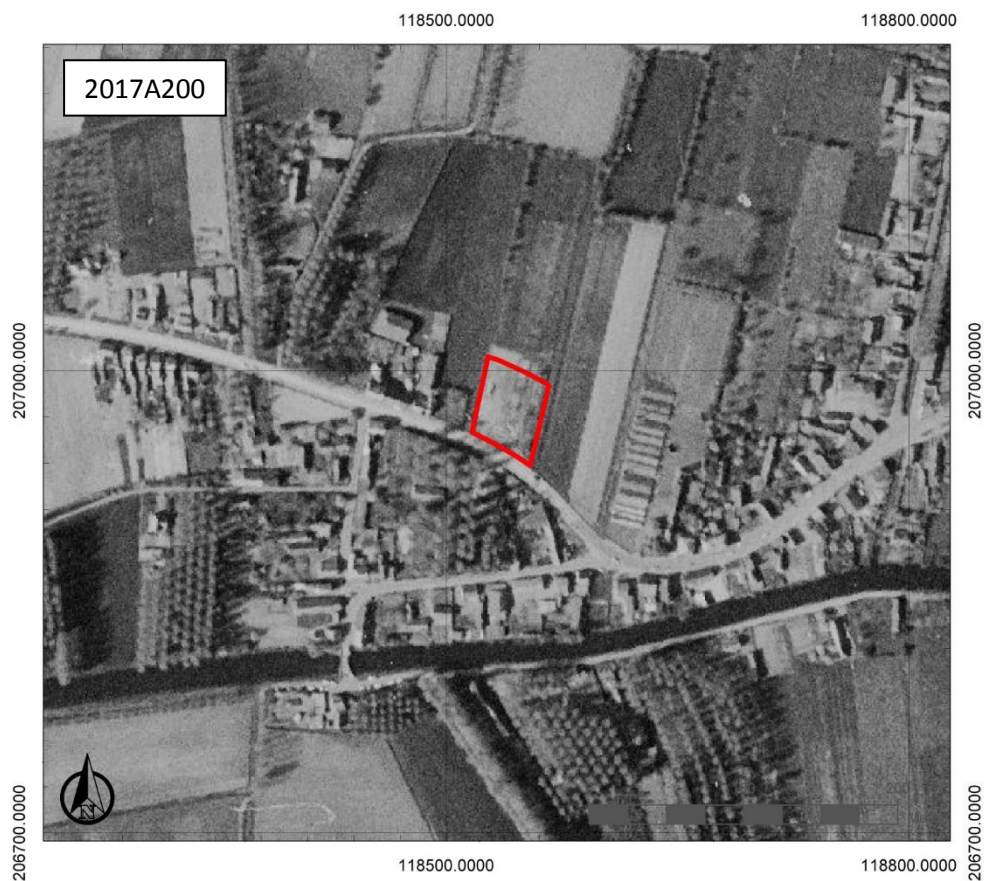
⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: Moerbeke, Inventaris Onroerend Erfgoed [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/121326> (geraadpleegd op 23 januari 2017).

Figuur 14: Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden (1771-1778) met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

Figuur 15: Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

Figuur 16: Luchtfoto uit 1971 met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

Figuur 17: Luchtfoto uit 1979-1990 met aanduiding van het onderzoeksgebied (www.geopunt.be)

2.4.3 Het onderzochte gebied in zijn archeologisch kader

De Centrale Archeologische Inventaris (CAI) vermeldt een aantal locaties in de omgeving van het plangebied waar waardevolle archeologische resten gekend zijn (Figuur 18). We bespreken de vondsten zo veel als mogelijk chronologisch.

De oudste vondsten dateren uit het laat-mesolithicum en zijn aangetroffen op Moerbeke Terwest (CAI ID 156391), ten westen van het onderzoeksgebied. Het betreft een vondstenconcentratie van lithisch materiaal dat bestaat uit 14 kernen, zeven verfrissingsproducten, vier kerfresten, tien schrabbers, een steker, zes geretoucheerde microklingen en microlieten. Uit het neolithicum werden er nog gepolijste artefacten, vier gepolijste afslagen, een hiel- en snedefragment, een gevleugelde pijlpunt en een onbepaalde pijlpunt gevonden.⁶ Verder naar het westen (CAI ID 32795) is een andere vondstenconcentratie lithisch materiaal aangetroffen. Het gaat om kernen, afslagproducten en schrabbers uit het mesolithicum en een gepolijste afslag en een gevleugelde pijlpunt uit het neolithicum.⁷

Figuur 18: Overzichtskartaal Centrale Archeologische Inventaris met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://geo.onroerendergoed.be/>)

Bij de parochiekerk van Sint-Antonius abt (CAI ID 31376), ten oosten van het onderzoeksgebied, zijn verschillende structuren uit de vroege middeleeuwen aangetroffen. Er bevond zich oorspronkelijk een houten kapel, die aan H. Maagd Maria gewijd was. Deze werd rond 900 vervangen door steenbouw. De huidige gotische kerk dateert deels uit de 14de eeuw en deels uit 1530. Daarna hebben nog verschillende verbouwingen plaatsgevonden.⁸ Ten zuiden van het onderzoeksgebied stond het voormalig kasteel Wulfsdonk-Zamans kasteel (CAI ID 32585). Het was oorspronkelijk een waterburcht uit de 13de eeuw. De burcht werd in 1554 en 1555 herbouwd na verwoest te zijn en is op het einde van de 18de eeuw op de kelders na gesloopt. Tussen 1864 en 1868 werd er een nieuw

⁶ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 156391, Moerbeke Terwest (geraadpleegd op 23 januari 2017)

⁷ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 32795, Penen (geraadpleegd op 23 januari 2017)

⁸ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 31376, Parochiekerk Sint-Antonius abt (geraadpleegd op 23 januari 2017)

neoclassicistisch kasteel op gebouwd, dat in 1962 gesloopt werd en vervangen is door het huidige landhuis.⁹ Op het Vliegplein (CAI ID 31394) ten noorden van het onderzoeksgebied stond gedurende de late middeleeuwen een stenen molen die verdwenen is. De molenberg zelf is wel bewaard gebleven. Oorspronkelijk stonden er vijf molens op de hoogte. Vier daarvan verdwenen voor 1600. Op het Vliegplein werd tussen 1938 en 1939 een vliegveld opgericht, dat in gebruik bleef tot 1946.¹⁰

Direct ten westen van het onderzoeksgebied bevond zich gedurende de 17de eeuw het Fort Terwest (CAI ID 39105) dat opgericht werd als verdediging tegen de Hollanders. Het was een vierkant fort met bastions op de vier hoeken, dat thans verdwenen is.¹¹ Ten noorden van het onderzoeksgebied, te redoute Papenmutse bevond zich een redoute, het zogenaamde Fort Keizershoek of fort Papenmutse. Het was een dubbel omgracht fort of redoute in de vorm van een ruit of een vierkant.¹² Tot slot zijn er nog grachten, greppels en enkele kuilen uit de nieuwe tijd aangetroffen in de Drongendreef (CAI ID 207030).¹³

2.4.4 Interpretatie van het onderzochte gebied en synthese

Na uitvoering van het bureauonderzoek kunnen de onderzoeksvragen die vooropgesteld werden, beantwoord worden.

Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologisch potentieel van het terrein?

Landschappelijk kent het onderzoeksgebied een gunstige ligging. Het is gelegen op een iets hoger en droger terrein dan zijn omgeving, in de buurt van de Moervaart. Gekende archeologische waarden in de omgeving dateren hoofdzakelijk uit de steentijd en kunnen ook voorkomen binnen het onderzoeksgebied. Verder zijn er in de omgeving nog enkele aanwijzingen voor sporen uit de middeleeuwen. Ten westen van het onderzoeksgebied was in de nieuwe tijd het fort van Terwest te situeren. De afstand van het terrein tot het fort maakt dat wellicht geen sporen gerelateerd aan het fort te verwachten zijn binnen het onderzoeksgebied. Dat sinds de 18de eeuw geen waardevolle archeologische sporen binnen het onderzoeksgebied te verwachten zijn, wordt aangetoond door historische kaarten en luchtfoto's. Een laatste aspect in de inschatting van het archeologisch potentieel van het terrein is de oppervlakte ervan. Het betreft een terrein van slechts ca. 2187 m², wat vrij klein is. De beperkte oppervlakte van het terrein reduceert sterk de potentiële aanwezigheid van een waardevolle archeologische vindplaats binnen het onderzoeksgebied.

Wat is de landschapshistoriek en de gebruiksevolutie van het terrein?

Historische kaarten en luchtfoto's geven aan dat het terrein in de nieuwe tijd tot heden steeds in gebruik geweest is als akkerland. Dit geeft aan dat er geen grootschalige verstoringen te verwachten zijn binnen het onderzoeksgebied aan de hand van de gebruiksevolutie van het terrein tijdens de nieuwe en de nieuwste tijd. We verwachten op basis daarvan een goed bewaard bodemarchief. Aan de andere kant geeft het ook aan dat voor de periode vanaf de 18de eeuw geen waardevolle archeologische vindplaats binnen het onderzoeksterrein te verwachten is.

⁹ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 32585, voormalig kasteel Wulfsdonk-Zamans kasteel (geraadpleegd op 23 januari 2017)

¹⁰ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 31394, Vliegplein (geraadpleegd op 23 januari 2017)

¹¹ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 39105, Fort Terwest (geraadpleegd op 23 januari 2017)

¹² Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 39106, Redoute Papenmutse (geraadpleegd op 23 januari 2017)

¹³ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 207030, Drongendreef (geraadpleegd op 23 januari 2017)

Figuur 19: Synthesepan

Wat is de impact van de geplande werken?

Binnen het volledige onderzoeksgebied worden werken gepland. De voornaamste werken omvatten de bouw van woningen. Van verschillende bodemingrepen ligt de precieze verstoringsdiepte niet vast. Ook dient in acht genomen te worden dat de geplande werken compactie van de bodem zullen veroorzaken buiten de zones waar de eigenlijke werken voorzien worden. Dit doet besluiten dat binnen het volledige onderzoeksgebied het bodemarchief bedreigd is.

2.4.5 Afweging noodzaak verder vooronderzoek

Het bureauonderzoek geeft aan dat het archeologisch potentieel voor het onderzoeksgebied laag is. Dit is voornamelijk het gevolg van de beperkte omvang van het onderzoeksgebied, dat een oppervlakte van slechts ca. 2187 m² beslaat. Dit reduceert sterk de kans dat op het terrein een waardevolle archeologische vindplaats aanwezig is. Omwille van het lage archeologische potentieel van het terrein wordt het potentieel op kennisvermeerdering in geval van bijkomend archeologisch vooronderzoek ook laag ingeschat. Daarom worden geen bijkomende archeologische maatregelen nodig geacht in het kader van de geplande werken.

3 Samenvatting

Het onderzoeksgebied is gelegen op een kleine verhevenheid in het landschap, in de buurt van de Moervaart. In de omgeving van het terrein zijn vondsten gekend uit de steentijd en uit de middeleeuwen tot nieuwste tijd. Historische kaarten en luchtfoto's tonen dat het terrein minstens sinds de 18de eeuw in gebruik is als akkerland. De beperkte oppervlakte van het onderzoeksgebied maakt dat de kans klein is dat een waardevolle archeologische vindplaats aanwezig is op het terrein. Daarom worden geen bijkomende archeologische maatregelen nodig geacht.

4 Bibliografie

4.1 Websites

Cartesius (2017)

<https://www.cartesius.be>

Centrale Archeologische Inventaris (2017)

<https://cai.onroenderfgoed.be>

Databank ondergrond Vlaanderen (2017)

<http://dov.vlaanderen.be>

Erfgoedbank Waasland (2017)

<http://www.waaserfgoed.be>

Geoportaal Onroerend Erfgoed (2017)

<https://geo.onroenderfgoed.be/>

Geopunt Vlaanderen (2017)

<http://www.geopunt.be/>

Inventaris Onroerend Erfgoed (2017)

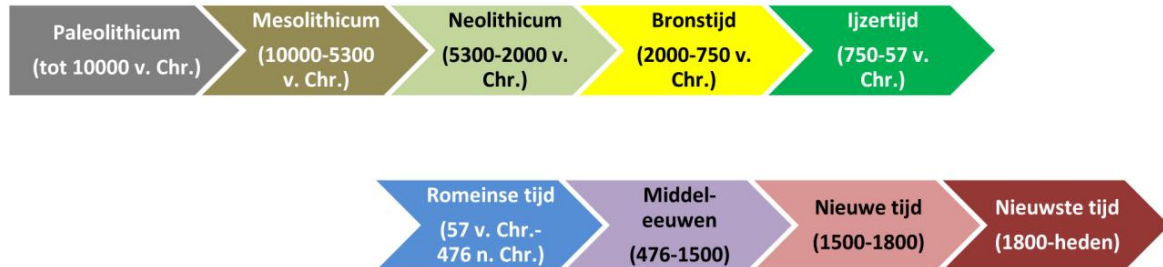
<https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Onderzoeksbalans Onroerend Erfgoed Vlaanderen (2017)

<https://www.onderzoeksbalans.be>

5 Bijlagen

5.1 Archeologische periodes

5.2 Plannenlijst

Plannenlijst bureauonderzoek: projectcode 2017A200

Plan-nummer	Type	Onderwerp	Aanmaak-schaal	Aanmaak-wijze	Datum
1	Kadasterplan	Locatie onderzoeksgebied	1:1	Digitaal	20/01/2017
2	Topografische kaart	Locatie onderzoeksgebied	1:1	Digitaal	20/01/2017
3	Bouwplan	Ontwerpplan	1:1	Digitaal	13/02/2017
4	Hydrografische kaart	Locatie onderzoeksgebied	1:1	Digitaal	23/01/2017
5	Hoogtemodel	Digitaal hoogtemodel terrein en omgeving	1:1	Digitaal	20/01/2017
6	Doorsnede	Terreinverloop	1:1	Digitaal	20/01/2017
7	Tertiaire geologische kaart	Locatie onderzoeksgebied	1:1	Digitaal	20/01/2017
8	Quartair geologische kaart	Locatie onderzoeksgebied	1:1	Digitaal	20/01/2017
9	Bodemkaart	Locatie onderzoeksgebied	1:1	Digitaal	20/01/2017
10	Bodemgebruikskaart	Locatie onderzoeksgebied	1:1	Digitaal	20/01/2017
11	Bodemerosiekaart	Locatie onderzoeksgebied	1:1	Digitaal	20/01/2017
12	Historische kaart	Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden	1:1	Digitaal	20/01/2017
13	Historische kaart	Atlas der Buurtwegen	1:1	Digitaal	20/01/2017
14	CAI-kaart	CAI vondstlocaties	1:1	Digitaal	20/01/2017
15	Syntheseplan	Synthese van het bureauonderzoek	1:1	Digitaal	20/01/2017

5.3 Fotolijst

Fotolijst bureauonderzoek: projectcode 2017A200

ID	Type	Onderwerp	Vervaardiging	Datum
F1	Luchtfoto	Toestand terrein 2015	Digitaal	20/01/2017
F2	Luchtfoto	Toestand terrein 1971	Digitaal	20/01/2017
F3	Luchtfoto	Toestand 1979-1990	Digitaal	20/01/2017